

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 2023

656/2023

Laki
evangelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleistä

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään evangelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta. Kirkon eläkerahasto on julkisoikeudellinen oikeushenkilö ja sen kotipaikka on Helsinki.

2 §

Vastuu kirkon eläketurvan rahoituksesta ja toimeenpanosta

Kirkon eläkerahasto toimii kirkon eläkelaitoksena ja vastaa evangelis-luterilaisen kirkon henkilöstön eläketurvan rahoituksesta.

Keva hoitaa julkisten alojen eläkelain (81/2016) mukaista evangelis-luterilaisen kirkon henkilöstön eläketurvan toimeenpanoa ja henkilöstön työkyvyttömyysriskin vähentämiseen liittyvää toimintaa sekä muita mainitussa laissa säädettyjä tehtäviä.

3 §

Valvonta

Kirkon eläkerahaston yleinen valvonta kuuluu kirkolliskokoukselle. Kirkolliskokous valitsee toimikaudekseen kirkon eläkerahaston hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT-tilintarkastaja. Tilintarkastukseen sovelletaan tilintarkastuslakia (1141/2015).

Kirkon eläkerahaston rahoitustoiminnan suunnittelua ja eläkerahaston varojen sijoittamista valvoo Finanssivalvonta. Finanssivalvonnan tietojensaanti- ja tarkastusoikeuteen sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 18 ja 24 §:ää. Finanssivalvonta on velvollinen antamaan vuosittain valvonnastaan kertomuksen kirkkohallitukselle.

656/2023

2 luku

Hallinto

4 §

Kirkon eläkerahaston hallinto

Kirkolliskokous hyväksyy kirkon eläkerahaston talousarvion sekä vahvistaa kirkon eläkerahaston tilinpäätöksen ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille.

Kirkkohallitus toimii kirkon eläkerahaston hallituksena. Kirkkohallituksen on annettava vuosittain kirkolliskokoukselle kertomus kirkon eläkerahaston hoidosta.

Kirkon eläkerahaston varojen sijoitustoiminnasta vastaavat kirkkohallitus ja kirkkohallituksen toimikaudekseen asettama kirkon eläkerahaston johtokunta. Johtokunnan toimikausi kuitenkin jatkuu, kunnes seuraava johtokunta on valittu.

5 §

Kirkon eläkerahaston talouden hoitaminen

Kirkon eläkerahaston talouden hoitoon sovelletaan, mitä kirkon keskusrahaston talouden hoidosta kirkkolaisissa (652/2023) säädetään. Kirkkohallitus hyväksyy kirkon eläkerahaston taloussäännön, jossa annetaan tarkempia määräyksiä talousarvion laatimisesta, sijoitustoiminnasta ja maksuliikenteestä, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä sekä tilintarkastuksesta ja sisäisestä valvonnasta.

6 §

Kirkon eläkerahaston johtokunta

Kirkon eläkerahaston johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja vähintään neljä ja enintään kahdeksan muuta jäsentä. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Johtokunnan jäsenten tulee olla sijoitustoimintaan perehtyneitä kirkon jäseniä. Jäsenistä kolmannes tulee nimittää kirkon merkittävimpien henkilöstöjärjestöjen ehdottamista henkilöistä.

Kirkon eläkerahaston johtokunnan tehtävänä on:

- 1) päättää sijoitustoiminnassa käytettävistä sijoitusmuodoista ja niissä sovellettavista periaatteista;
- 2) päättää sijoitusten jakautumisesta eri sijoitusmuotoihin ja niiden tuottotavoitteista;
- 3) päättää sijoitusten riskienhallinnassa noudatettavista periaatteista;
- 4) hyväksyä vuosittain kirkon eläkerahaston varojen sijoitussuunnitelma;
- 5) päättää omaisuudenhoitajista ja näiden kanssa laadittavista sopimuksista;
- 6) päättää niistä johtokunnan johtosäännössä määritellyistä yksittäisistä sijoituksista, jotka on määrätty johtokunnan tehtäväksi;
- 7) laatia vuosittain kirkon eläkerahaston toimintakertomus ja tilinpäätös;
- 8) huolehtia sijoitustoiminnan kokonaisuuden valvonnasta;
- 9) päättää muut kuin 1–8 kohdassa tarkoitetut sijoitustoimintaa koskevat periaatteellista laatua olevat tai muuten tärkeät asiat.

Kirkkohallitus hyväksyy johtokunnan johtosäännön. Kirkkohallitus voi siirtää johtokunnalle myös muita toimivaltaansa kuuluvia eläkevarojen sijoittamiseen liittyviä tehtäviä.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

7 §

Sähköinen kokous

Johtokunnalle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa taikka sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (*sähköinen kokous*).

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä.

Sähköisessä kokouksessa on huolehdittava tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisten saatavissa.

8 §

Kirkon eläkerahaston henkilöstö

Kirkon eläkerahaston johtajana toimii kirkkohallituksen talousosaston johtaja. Kirkon eläkerahastolla voi olla myös muuta virkasuhteista ja työsopimussuhteista henkilöstöä. Viranhaltijaan sovelletaan evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta annettua lakia (653/2023).

9 §

Omistajaohjauksen periaatteet

Kirkon eläkerahaston johtokunnan on vahvistettava periaatteet siitä, miten kirkon eläkerahaston omistuksista muissa yhteisöissä johtuvia oikeuksia käytetään (*omistajaohjauksen periaatteet*). Omistajaohjauksen periaatteissa on arvioitava myös kirkon eläkerahaston johtajan ja palveluksessa olevien henkilöiden muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallintoelinten jäsenyydet ottaen huomioon kirkon eläkerahaston edut.

Omistajaohjauksen periaatteissa on kuvattava yleisellä tasolla sellaisten 1 momentissa tarkoitettujen kohdeyhteisöjen osalta, joiden osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla Euroopan talousalueella:

- 1) miten omistajaohjaus liittyy sijoitusstrategiaan;
- 2) menettelytavat kohdeyhteisöjen toiminnan seuraamiseksi sijoitusstrategian kannalta merkityksellisissä asioissa;
- 3) menettelytavat äänioikeuden ja muiden osakkeisiin liittyvien oikeuksien käyttämiseksi kohdeyhtiössä;
- 4) miten kirkon eläkerahasto käy vuoropuhelua kohdeyhteisöjen, niiden muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa.

Kirkon eläkerahaston on julkistettava internetsivuillaan maksutta omistajaohjauksen periaatteet.

Kirkon eläkerahaston on julkistettava internetsivuillaan maksutta 2 momentissa tarkoitettut tiedot ja niiden osalta vuosittainen selvitys omistajaohjauksen periaatteiden täytäntöönpanosta. Jos kirkon eläkerahasto ei kuitenkaan omistajaohjauksen periaatteissaan laadi kuvausta 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista kokonaan tai osittain taikka julkista niitä tietoja tai niitä koskevaa selvitystä omistajaohjauksen periaatteiden täytäntöönpanosta, sen on julkistettava selvitys poikkeamisen syistä.

10 §

Luottamustehtäviä koskeva luettelo

Kirkon eläkerahaston tulee ylläpitää ajantasaista julkista luettelo, josta käyvät ilmi tiedot kirkon eläkerahaston johtokunnan jäsenten sekä kirkon eläkerahaston johtajan jäsenyyksistä muiden taloudellisesti tai yhteiskunnallisesti merkittävien yhteisöjen tai säätiöi-

den hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöiden hallituksissa.

Jos kirkon eläkerahaston palveluksessa olevalla henkilöllä on mahdollisuus vaikuttaa kirkon eläkerahaston varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen, tiedot hänen työtehtäviinsä liittyvistä jäsenyyksistä muiden yhteisöjen tai säätiöiden hallituksissa, hallintoneuvostoissa tai niihin rinnastettavissa toimielimissä lukuun ottamatta jäsenyyksiä asunto-osakeyhtiöiden hallituksissa merkitään myös 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon.

11 §

Eturistiriitatilanteita koskevat toimintaperiaatteet

Kirkon eläkerahastolla on oltava kirkon eläkerahaston johtokunnan hyväksymät kirjalliset toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamisessa ja ehkäisemisessä noudatettavista menettelytavoista.

12 §

Liiketoimet johdon ja sen lähipiiriin kuuluvien kanssa

Kirkon eläkerahaston johtokunnan on päätettävä kirkon eläkerahastoa koskevasta merkittävästä liiketoimesta silloin, kun liiketoimen toisena osapuolena on:

1) kirkkohallituksen jäsen, kirkon eläkerahaston johtokunnan jäsen, kirkon eläkerahaston johtaja, tilintarkastaja, varatilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta;

2) muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu kirkon eläkerahaston palveluksessa oleva henkilö;

3) 1 tai 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden aviopuoliso, hänen kanssaan rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitettussa parisuhteessa oleva, hänen edunvalvonnassaan oleva vajaavaltainen tai hänen kanssaan vähintään vuoden samassa taloudessa asunut avopuoliso.

Kirkon eläkerahastossa on pidettävä ajantasaista julkista luetteloa 1 momentissa tarkoitetuista liiketoimista, niiden osapuolista ja niiden keskeisistä ehdoista. Luettelon ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Luetteloon merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisiin liiketoimiin, jotka on tehty kirkon eläkerahaston ja muun tahon kuin 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden välillä, jos järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää 1 ja 2 momentin säännöksiä.

3 luku

Rahoitus

13 §

Maksut kirkon eläkerahastosta

Kirkon eläkerahastosta maksetaan eläkkeet, eläketoiminnan muut kulut ja kirkon eläkerahaston hallinnon kulut.

Eläketoiminnan kuluihin luetaan myös Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) mukainen valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukaiset toimintokohtaiset palvelumaksut ja eläkelaitoksen kustannusosuus.

14 §

Maksut kirkon eläkerahastolle

Kirkolliskokous vahvistaa vuosittain kirkon eläkerahaston talousarvion hyväksymisen yhteydessä seuraavat maksut kirkon eläkerahastolle:

1) jokainen seurakunta tai seurakuntayhtymä, tuomiokapituli ja kirkkohallitus maksaa kirkon eläkerahastolle vuosittain:

a) eläkkeiden ja perhe-eläkkeiden maksamista ja rahastoimista varten julkisten alojen eläkelain piiriin kuuluvalla henkilöstölle sinä varainhoitovuonna maksamastaan palkasta prosentteina määrätyn maksun (*eläkemaksu*), jolloin palkkaan luetaan myös vapaa asunto lämpöineen;

b) kirkolliskokouksen vahvistamien perusteiden mukaan määräytyvät työkyvyttömyyseläkkeiden omavastuuosuudet;

2) jokainen seurakunta tai seurakuntayhtymä maksaa vuosittain kirkon eläkerahaston kartuttamista varten enintään kahdeksan prosenttia viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisverosta.

Kirkon työntekijän eläkemaksusta ja siihen liittyvistä kirkon työnantajan velvollisuuksista säädetään työntekijän eläkelaisissa (395/2006) ja julkisten alojen eläkelaisissa.

Keva huolehtii työnantajan ja työntekijän eläkemaksujen perimiseen liittyvistä tehtävistä siten kuin siitä Kevasta annetussa laissa säädetään (66/2016). Kirkon työnantajan on tilitettävä työnantajan ja työntekijän eläkemaksut Kevalle sen määräämällä tavalla. Keva tilittää maksut edelleen kirkon eläkerahastolle.

Kirkon eläkerahasto huolehtii 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen maksujen perimisestä.

15 §

Eläkemaksun maksaminen ja eläkemaksun ulosottokelpoisuus

Eläkemaksu on suoritettava kirkon eläkerahastolle kuukausittain, jollei kirkon eläkerahaston ole määrännyt maksua suoritettavaksi joka toinen kuukausi.

Eläkemaksu viivästyskorkoineen on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

16 §

Eläkemaksusaatavan vanhentuminen

Kevan on määrättävä tähän lakiin perustuva maksu maksettavaksi viiden vuoden kuluessa saatavan syntymisestä. Saatavan katsotaan syntyvän tämän lain mukaisen lopullisen maksun eräpäivänä.

Aiheettomasti suoritetun maksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua maksun maksupäivästä, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkaisemiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11§:ää.

17 §

Perustevalitus

Asianosainen saa tehdä maksuunpanoa koskevan perustevalituksen, jos hän katsoo, että Kevan kirkon työnantajalle määräämä maksuunpano on ollut lainvastainen. Perustevalitus on tehtävä kirjallisesti ja se on toimitettava työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

Ulosmittauksen takia tehtävästä perustevalituksesta säädetään lisäksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.

4 luku

Riskien hallinta ja sisäpiirisäännökset

18 §

Riskienhallinta

Kirkon eläkerahastolla on oltava sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä riskienhallintajärjestelmä, joka kattaa kirkon eläkerahastoon kohdistuvien riskien ja riskien yhteisvaikutusten jatkuvan tunnistamisen, seurannan, valvonnan ja raportoinnin.

Riskienhallinnan on katettava seuraavat osa-alueet:

- 1) sijoitukset;
- 2) maksuvalmius;
- 3) keskittymäriskit;
- 4) operatiiviset riskit.

Kirkon eläkerahaston on järjestettävä riskienhallinta siten, että se on riippumaton riskistä ottavasta toiminnosta.

19 §

Sisäpiirisäännökset

Kirkon eläkerahaston sisäpiiriläisen on ilmoitettava kaupankäynnin kohteena olevista sijoituksistaan 3 momentissa tarkoitettuun sisäpiirirekisteriin (*sisäpiiri-ilmoitus*). Kirkon eläkerahaston sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

- 1) kirkon eläkerahaston johtokunnan puheenjohtajaa, varapuheenjohtajaa ja jäsentä;
- 2) tilintarkastajaa ja sellaista tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu kirkon eläkerahaston tilintarkastuksesta;
- 3) kirkon eläkerahaston johtajaa sekä muuta kirkon eläkerahaston palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa kirkon eläkerahaston varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen tai joka muutoin saa säännöllisesti haltuunsa tällaisia osakkeita tai rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

Kirkkohallitus päättää kirkon eläkerahaston johtokunnan esityksestä:

- 1) mistä kaupankäynnin kohteena olevista sijoituksista on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus;
- 2) missä ajassa 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua tehtävään nimeämisestä sisäpiiri-ilmoitus on tehtävä.

Kirkon eläkerahaston on pidettävä sisäpiiri-ilmoituksista rekisteriä (*sisäpiirirekisteri*), josta on käytävä ilmi kunkin sisäpiiriläisen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Sisäpiirirekisterin ylläpito on järjestettävä luotettavalla tavalla. Rekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen nimi eivät kuitenkaan ole julkisia.

20 §

Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskeva valvonta

Finanssivalvonta valvoo sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevien säännösten noudattamista. Sisäpiiri-ilmoitusta ja sisäpiirirekisteriä koskevaan valvontaan sovelletaan, mitä kirkon eläkerahaston valvonnasta säädetään 3 §:ssä.

656/2023

5 luku

Erinäiset säännökset

21 §

Muutoksenhaku

Muutoksen hakemisesta tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen säädetään kirkkolaissa, jollei 17 §:stä muuta johdu.

Eläkettä koskevassa asiassa noudatetaan, mitä muutoksen hakemisesta ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta julkisten alojen eläkeläisissä säädetään.

22 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2023.

Tällä lailla kumotaan evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annettu laki (68/2016).

Helsingissä 14.4.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen